

Návrh zmien súvisiacich s vytvorením systému odborného a metodického riadenia miest a obcí v oblasti preneseného výkonu štátnej správy v školstve vrátane podmienok na systematické vzdelávanie zamestnancov územnej samosprávy plniacich úlohy štátnej správy

Cieľom materiálu je navrhnúť spôsob, ako vytvoriť systém odborného a metodického riadenia miest a obcí v oblasti preneseného výkonu štátnej správy v školstve vrátane podmienok na systematické vzdelávanie zamestnancov územnej samosprávy plniacich úlohy štátnej správy.

Materiál sa vypracúva ako súčasť úloh vyplývajúcich zo Zoznamu konkrétnych úloh na napĺňanie Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2016 až 2020 v oblasti regionálneho školstva (úloha RŠ-2016-21).

Zdroje údajov:

Údaje o školských úradoch, o počte žiakov a počte zamestnancov školských úradov obcí/samosprávnych krajov a finančnom zabezpečení činnosti školských úradov/spoločných obecných úradov (ďalej len „SOÚ“) v roku 2016 poskytla sekcia financovania a rozpočtu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo školstva“).

Údaje o obciach, ktoré nie sú školským úradom alebo nie sú v spoločnom obecnom úrade a úlohu školského úradu pre ne plnia okresné úrady v sídle kraja, poskytli okresné úrady v sídle kraja – odbory školstva.

Údaje vo vzťahu ku kvalifikačným požiadavkám na zamestnancov školských úradov zriadených obcou poskytli Krajské školské úrady pri zbere údajov, ktorý pripravovalo ministerstvo školstva v roku 2012.

Údaje vo vzťahu ku kvalifikačným požiadavkám na odborného zamestnanca, ktorý vykonáva činnosti školského úradu v samosprávnom kraji sú čerpané zo Správy z auditu kompetencií verejnej správy, ktorú vypracovalo ministerstvo školstva v roku 2012.

1. Charakteristika súčasného stavu

Pôsobnosť orgánov územnej samosprávy v školstve, ako aj okresného úradu v sídle kraja je upravená zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 596/2003 Z. z.“).

Okresné úrady v sídle kraja podľa § 10 ods. 6 a 11 zákona č. 596/2003 Z. z. metodicky riadia školské úrady vo svojej územnej pôsobnosti podľa miesta sídla školského úradu a vykonávajú kontrolu vo veci zabezpečovania činnosti a úloh obcí a samosprávnych krajov v oblasti školstva, mládeže a telesnej kultúry.

1.1. Vznik školských úradov

Podľa § 7 ods. 1a 2 zákona č. 596/2003 Z. z. je školským úradom obec, ktorá je zriaďovateľom základných škôl s celkovým počtom najmenej 1 000 žiakov. Za školský úrad sa považujú aj obce, pre ktoré na základe dohody odborne zabezpečuje úlohy a činnosti

v oblasti školstva, mládeže a telesnej kultúry spoločný obecný úrad, pričom celkový počet žiakov základných škôl v týchto obciach je najmenej 1 000. Školský úrad vzniká od 1. januára kalendárneho roka, ktorý nasleduje po jeho potvrdení odborom školstva okresného úradu v sídle kraja. Rozhodujúcim dátumom na určenie počtu žiakov je 15. september predchádzajúceho kalendárneho roka.

Činnosti školského úradu v zmysle § 9 ods. 5 zákona č. 596/2003 Z. z. vykonáva aj samosprávny kraj, ktorý je zriaďovateľom stredných škôl.

Podľa § 6 ods. 5 zákona č. 596/2003 Z. z., ak obec nie je školským úradom (§ 7), výkon štátnej správy v druhom stupni podľa tohto odseku a činnosti podľa odseku 8 písm. a), c) a d) zabezpečuje pre ňu okresný úrad v sídle kraja.

Postup pri potvrdzovaní obce ako školského úradu a postup pri zabezpečení činnosti obce a samosprávneho kraja, ako školských úradov, upravuje smernica č. 34/2014, ktorou sa určuje postup okresného úradu v sídle kraja pri potvrdzovaní obce ako školského úradu a pri posudzovaní odborného zabezpečenia činnosti obce a samosprávneho kraja ako školských úradov v znení smernice č. 41/2015 (ďalej len „smernica č. 34/2014“).

V súčasnosti je rozmiestnenie obecných školských úradov dané príslušným počtom žiakov (§ 7 zákona č. 596/2003 Z. z.) a dobrovoľnosťou združovania obcí. Samosprávne kraje majú vo svojej organizačnej štruktúre jednotne zriadený odbor školstva. Obce a mestá sú v otázke školských úradov nejednotné, existujúce školské úrady nepokrývajú svojou činnosťou celé územie Slovenskej republiky. Tam, kde nie sú zriadené, zabezpečuje výkon štátnej správy a prenesený výkon štátnej správy okresný úrad v sídle kraja – odbor školstva.

Na Slovensku je v súčasnosti:

- 39 obcí, ktoré pôsobia samostatne ako školské úrady,
- 98 spoločných obecných úradov, v ktorých je spojených 891 obcí,
- osem samosprávnych krajov, ktoré vykonávajú činnosti školských úradov
- osem okresných úradov v sídle kraja, ktoré zabezpečujú výkon štátnej správy a prenesený výkon štátnej správy pre 486 obcí, ktoré nie sú školskými úradmi alebo v spoločnom obecnom úrade.

1.2. Odborné zabezpečenie činností školských úradov

Činnosti obce v oblasti školstva podľa § 6 ods. 5 a ods. 8 písm. a), c) a d) zákona č. 596/2003 Z. z. a činnosti samosprávneho kraja v oblasti školstva podľa § 9 ods. 5 a ods. 8 písm. a), c) a d) zákona č. 596/2003 Z. z. odborne zabezpečuje zamestnanec, ktorý podľa § 7 ods. 3 zákona č. 596/2003 Z. z. spĺňa:

- kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky pre príslušný druh a typ školy podľa prílohy č. 1 k vyhláške Ministerstva školstva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky pre jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov a
- požiadavku najmenej piatich rokov pedagogickej činnosti.

1.2.1. Kvalifikovanosť zamestnancov školských úradov

Ministerstvo školstva uskutočnilo v roku 2012 prostredníctvom krajských školských úradov zber údajov, v ktorom sa vo vzťahu k zamestnancom školských úradov zbierali aj údaje o:

- počte zamestnancov
- kvalifikačných predpokladoch na odborného zamestnanca školského úradu vyplývajúcich z § 7 ods. 3 zákona č. 596/2003 Z. z.

Z uvedeného zisťovania, vo vzťahu ku kvalifikačným predpokladom na odborného zamestnanca školského úradu zriadeného obcou vyplynulo, že z celkového počtu 221 zamestnancov školských úradov spĺňalo kvalifikačné predpoklady pre základné školy a požiadavku minimálne 5 rokov pedagogickej činnosti 196 zamestnancov školských úradov. Zamestnanci, ktorí nespĺňali kvalifikačné predpoklady pre základné školy, spĺňali kvalifikačné predpoklady pre materské školy, stredné školy, školský klub detí, zariadenia školského stravovania a iné kvalifikačné predpoklady, nesúvisiace s kvalifikačnými predpokladmi na pedagogického zamestnanca.

Prehľad o počte školských úradov zriadených obcou a počte zamestnancov v jednotlivých krajoch Slovenskej republiky v roku 2012 je uvedený v prílohe č. 1 tabuľke č. 6.

Pri údajoch vo vzťahu ku kvalifikačným predpokladom na odborného zamestnanca, ktorý vykonáva činnosti školského úradu za samosprávny kraj sa vychádzalo zo Správy z auditu kompetencií verejnej správy na ministerstvo školstva z roku 2012. V Správe z auditu je uvedené, že v roku 2005 zabezpečovalo činnosti spojené s preneseným výkonom štátnej správy 32 zamestnancov a v roku 2011 to bolo 27 zamestnancov, ktorí spĺňali kvalifikačné predpoklady podľa § 7 ods. 3 zákona č. 596/2003 Z. z.

1.2.1.1. Počet zamestnancov školských úradov v roku 2016

Počet zamestnancov školských úradov zriadených obcou v roku 2016 je 226, a počet žiakov v základných školách, ktoré patria do školských úradov je 333 857 (v priemere je to 1 477,24 žiakov na jedného zamestnanca).

Prehľad o počte žiakov a počte zamestnancov školských úradov obcí podľa krajov je uvedený v prílohe č. 1 tabuľke č. 1.

Činnosti školských úradov pre 486 obcí, ktoré nie sú školskými úradmi alebo v spoločnom obecnom úrade, pre celkový počet 72 627 žiakov zabezpečuje spolu 2,5 zamestnancov (prepočítaný počet zamestnancov) okresných úradov v sídle kraja.

Prehľad o počte žiakov a o počte obcí, ktoré nie sú školským úradom a odborné činnosti pre ne zabezpečuje okresný úrad v sídle kraja – odbor školstva, je uvedený v prílohe č. 1 tabuľke č. 5.

Činnosti školských úradov samosprávnych krajov, ktoré sú zriaďovateľmi stredných škôl vykonáva spolu 20 zamestnancov pre 176 172 žiakov (v priemere je to 8 808,60 žiakov na jedného zamestnanca).

Prehľad o počte žiakov a počte zamestnancov školských úradov samosprávnych krajov je uvedený v prílohe č. 1 tabuľke č. 3.

1.3. Financovanie školských úradov

Finančné prostriedky na náklady spojené s preneseným výkonom štátnej správy podľa § 6 ods. 6 zákona č. 596/2003 Z. z. poskytuje obci okresný úrad v sídle kraja. Finančné prostriedky na náklady spojené s preneseným výkonom štátnej správy podľa § 9 ods. 6 zákona č. 596/2003 Z. z. poskytuje samosprávnemu kraju ministerstvo školstva.

Z hľadiska štruktúry, finančné prostriedky tvoria platy zamestnancov na príslušný počet pracovných miest, odvody do poisťovní fondov a finančné prostriedky na činnosť školských úradov. Aktuálnu výšku a podmienky poskytovania týchto finančných prostriedkov upravuje smernica č. 34/2014.

Ministerstvo školstva pri určovaní výšky finančných prostriedkov na platy pre zamestnancov školských úradov na jedno pracovné miesto mesačne vychádza z platovej tarify 11. platovej triedy 12. platového stupňa základnej stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovujú zvýšené stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, zvýšenej o 80 eur na jedného zamestnanca mesačne na iné zložky platu. K takto určenej výške finančných prostriedkov na plat sa pripočítajú odvody do príslušných fondov.

Okresný úrad v sídle kraja poskytuje ročne príslušnej obci, ktorá je sídlom školského úradu finančné prostriedky na činnosť v sume, ktorá je súčinom počtu žiakov v základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti obce a sumy 50 centov.

Ministerstvo školstva poskytuje ročne samosprávnemu kraju finančné prostriedky na činnosť v sume, ktorá je súčinom počtu žiakov v stredných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávneho kraja a sumy 50 centov.

Sumárny prehľad o počte žiakov, počte zamestnancov školských úradov obcí a finančnom zabezpečení činnosti školských úradov v roku 2016 je uvedený v prílohe č. 1 tabuľke č. 2.

Sumárny prehľad o počte žiakov, počte zamestnancov, ktorí vykonávajú činnosti školských úradov v organizačnej štruktúre samosprávnych krajov a finančnom zabezpečení činnosti školských úradov v roku 2016 je uvedený v prílohe č. 1 tabuľke č. 4.

2. Výkon štátnej správy a prenesený výkon štátnej správy

Výkon štátnej správy a prenesený výkon štátnej správy v školstve zabezpečujú obce, samosprávne kraje a okresné úrady v sídle kraja.

2.1. Obec

Školský úrad zriadený obcou vykonáva štátnu správu v druhom stupni

- vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodol riaditeľ základnej školy, ktorej zriaďovateľom je príslušná obec (§ 6 ods. 5 zákona č. 596/2003 Z. z.),

a vykonáva aj činnosti podľa § 6 ods. 8 písm. a), c) a d) zákona č. 596/2003 Z. z., ktoré sú preneseným výkonom štátnej správy:

- kontroluje dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti výchovy vzdelávania s výnimkou kontroly, ktorú vykonáva štátna školská inšpekcia, a v oblasti školského stravovania,

- vydáva organizačné pokyny pre riaditeľov škôl, najmä organizačné pokyny na príslušný školský rok,
 - poskytuje odbornú a poradenskú činnosť školám a školským zariadeniam.
- Činnosti zamestnancov školských úradov na úrovni obcí sú uvedené v prílohe č. 1 k smernici č. 34/2014.

2.2. Samosprávny kraj

Školský úrad zriadený samosprávnym krajom vykonáva štátnu správu v druhom stupni

- vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodol riaditeľ školy, ktorej zriaďovateľom je vyšší územný celok (§ 9 ods. 5 zákona č. 596/2003 Z. z.),

a vykonáva aj činnosti podľa § 9 ods. 8 písm. a), c) a d) zákona č. 596/2003 Z. z., ktoré sú preneseným výkonom štátnej správy:

- kontroluje dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti školského stravovania, v oblasti výchovy vzdelávania s výnimkou kontroly, ktorú vykonáva štátna školská inšpekcia, v školách a v školských zariadeniach, ktorých je samosprávny kraj zriaďovateľom,
- po prerokovaní s príslušným okresným úradom v sídle kraja vydáva organizačné pokyny pre riaditeľov škôl a školských zariadení, ktorých je samosprávny kraj zriaďovateľom,
- poskytuje odbornú a poradenskú činnosť školám a školským zariadeniam, ktorých je samosprávny kraj zriaďovateľom.

Činnosti zamestnancov školských úradov na úrovni samosprávnych krajov sú uvedené v prílohe č. 2 k smernici č. 34/2014.

2.3. Okresný úrad v sídle kraja

Okresný úrad za obce, ktoré nie sú školským úradom, vykonáva štátnu správu v druhom stupni

- vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodol riaditeľ základnej školy, ktorej zriaďovateľom je príslušná obec (§ 6 ods. 5 zákona č. 596/2003 Z. z.),

a tiež vykonáva aj činnosti podľa § 6 ods. 8 písm. a), c) a d) zákona č. 596/2003 Z. z., ktoré sú preneseným výkonom štátnej správy:

- kontroluje dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti výchovy vzdelávania s výnimkou kontroly, ktorú vykonáva štátna školská inšpekcia, a v oblasti školského stravovania,
- vydáva organizačné pokyny pre riaditeľov škôl, najmä organizačné pokyny na príslušný školský rok,
- poskytuje odbornú a poradenskú činnosť školám a školským zariadeniam.

3. Návrh zmien v oblasti odborného a metodického riadenia školských úradov zriadených územnou samosprávou

Návrh zmien v oblasti systému odborného a metodického riadenia školských úradov zriadených územnou samosprávou vychádza zo súčasného stavu a kladie dôraz na skvalitnenie súčasného systému, ktorý je uvedený v kapitolách 1 a 2.

3.1. Kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné predpoklady zamestnancov školských úradov

Kvalifikačné predpoklady zamestnancov školských úradov rámcovo upravuje ustanovenie § 7 ods. 3) zákona č. 596/2003 Z. z., v zmysle ktorého činnosti obce v oblasti školstva a činnosti obce vo veciach odborných činností a poradenstva výchovno-vzdelávacieho procesu odborne zabezpečuje zamestnanec, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky pre príslušný druh a typ školy a požiadavku najmenej piatich rokov pedagogickej činnosti.

Pri posudzovaní plnenia kvalifikačných predpokladov zamestnancov školských úradov sa ďalej postupuje podľa ustanovenia § 7 zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý ustanovuje najmä požadovaný stupeň vzdelania pre jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov. Požadovaný druh vzdelania pre príslušný druh a typ školy ďalej upravuje vyhláška MŠ SR č. 437/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky pre jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

Osobitné kvalifikačné požiadavky v súlade s citovaným ustanovením § 7 ods. 3) zákona č. 596/2003 Z. z., sa bližšie neupravujú.

Zamestnanci školských úradov sú zamestnancami pri výkone práce vo verejnom záujme v súlade so zákonom 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov. V súlade s ustanovením § 2 ods. 8) zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zamestnávateľ môže v pracovnom poriadku určiť na vykonávanie niektorých pracovných činností kvalifikačné požiadavky (zameranie alebo odbor vzdelania, absolvovanie odborného kurzu, ktorý súvisí s vykonávaním pracovnej činnosti, alebo ďalšie kvalifikačné požiadavky).

Tento právny stav nezaručuje rovnaké kvalifikačné požiadavky na výkon pracovnej činnosti zamestnanca školského úradu vo všetkých školských úradoch v SR.

Oproti súčasnému stavu sa navrhuje slová „osobitné kvalifikačné požiadavky“ nahradiť slovami „osobitné kvalifikačné predpoklady“.

To znamená, že činnosti školského úradu bude zabezpečovať zamestnanec, ktorý bude spĺňať:

- kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné predpoklady pre príslušný druh a typ školy a
- požiadavku najmenej piatich rokov pedagogickej činnosti.

Navrhuje sa ustanoviť v zákone č. 596/2003 Z. z. požiadavku uvedenú v súčasnosti v čl. 4 ods. 1 a 2 smernice č. 34/2014, a to, že činnosti spojené s preneseným výkonom štátnej správy v školstve odborne zabezpečuje aspoň jeden zamestnanec, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady pre výkon pedagogickej činnosti učiteľa

- základnej školy v školskom úrade zriadenom obcou a
- strednej školy v školskom úrade zriadenom samosprávnym krajom.

Ostatní zamestnanci školského úradu/SOÚ, ktorí budú plniť úlohy štátnej správy a preneseného výkonu štátnej správy musia spĺňať kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti učiteľa alebo vychovávateľa.

Podrobnosti o spôsobe nadobudnutia osobitného kvalifikačného predpokladu sú uvedené v kapitole 3.2.

V súvislosti s podmienkou spĺňania požiadaviek na kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné predpoklady na zamestnancov školských úradov sa navrhuje zaviesť databázu zamestnancov školských úradov/SOÚ.

Odborní zamestnanci školského úradu budú aj naďalej vykonávať odborné činnosti, ktoré vykonávajú v súčasnosti:

- podľa § 6 ods. 5 a § 6 ods. 8 písm. a), c) a d) zákona č. 596/2003 Z. z. v prípade obcí,
- podľa § 9 ods. 5 a § 9 ods. 8 písm. a), c) a d) zákona č. 596/2003 Z. z. v prípade samosprávnych krajov.

3.2. Spôsob nadobudnutia osobitného kvalifikačného predpokladu

Odborní zamestnanci školských úradov/SOÚ nadobudnú osobitný kvalifikačný predpoklad vzdelávaním.

Vzdelávanie zamestnancov školských úradov bude zabezpečovať ministerstvo školstva prostredníctvom priamo riadenej organizácie, t. j. odbornú prípravu, overenie a osvedčenie spĺňania osobitného kvalifikačného predpokladu bude vykonávať organizácia, ktorú touto činnosťou poverí minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „minister školstva“).

3.2.1. Osobitný kvalifikačný predpoklad

Osobitným kvalifikačným predpokladom bude preukázanie odborných vedomostí a zručností potrebných na výkon odborných činností. Odborné vedomosti a zručnosti sa budú preukazovať vykonaním skúšky po absolvovaní odbornej prípravy.

Požiadavka na splnenie osobitného kvalifikačného predpokladu sa bude vzťahovať na všetkých zamestnancov školských úradov obcí a samosprávnych krajov (na tých, ktorí už pracujú v školskom úrade a aj na nových zamestnancov).

Zamestnanci, ktorých pracovný pomer vznikol pred nadobudnutím účinnosti ustanovenia zákona o osobitnom kvalifikačnom predpoklade, budú musieť v rámci prechodného obdobia dvoch rokov preukázať odbornú spôsobilosť získaním osvedčenia o osobitnom kvalifikačnom predpoklade.

Ak zamestnanec školského úradu/SOÚ nezíska odbornú spôsobilosť, obec/samosprávny kraj nebude vykonávať prostredníctvom tohto zamestnanca činnosti v oblasti štátnej správy a prenesený výkon štátnej správy v oblasti školstva. Takýto zamestnanec nebude financovaný z účelovo pridelených finančných prostriedkov ministerstvom školstva na činnosť školského úradu/SOÚ.

Podrobnosti o získaní osobitného kvalifikačného predpokladu budú upravené všeobecne záväzným právnym predpisom.

3.2.2. Obsah a rozsah odbornej prípravy a postup pri overovaní a osvedčovaní splňania osobitného kvalifikačného predpokladu

Všeobecne záväzným právnym predpisom sa zadefinuje:

1. **kompetencia pre ministerstvo školstva** poskytovať odbornú prípravu, časový rámec a spôsob prihlasovania sa na vzdelávanie,
2. **postup** overovania osobitného kvalifikačného predpokladu a jeho osvedčovania (zriadenie a činnosť skúšobnej komisie; preukázanie odborných vedomostí; vyhodnotenie výsledkov skúšky a získanie osvedčenia o získaní osobitného kvalifikačného predpokladu).

Preukazovanie odborných vedomostí sa bude overovať skúškou. Ak zamestnanec na skúške nevyhoví, bude môcť skúšku jeden raz opakovať, a to najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa neúspešného vykonania skúšky.

Vo všeobecne záväznom právnom predpise sa ustanovia aj podmienky uznávania náhrad absolvovania vzdelávania na získanie osobitného kvalifikačného predpokladu pre zamestnancov, ktorí sa preukážu certifikátom o získaní osobitného kvalifikačného predpokladu podľa skôr platných právnych predpisov.

3. **obsah odbornej prípravy**, ktorý bude tvoriť samostatnú prílohu všeobecne záväzného právneho predpisu, kde budú spresnené všeobecné vedomosti, špecifické vedomosti a schopnosti, a to osobitne pre zamestnancov školského úradu zriadeného obcou a osobitne pre zamestnancov školského úradu zriadeného samosprávnym krajom.

Navrhuje sa, aby obsahom odbornej prípravy zamestnanca pri výkone práce vo verejnom záujme na zabezpečenie preneseného výkonu štátnej správy na úseku školstva zameranej na doplnenie požadovaných odborných vedomostí a schopností boli:

Všeobecné vedomosti

- Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov,
- zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov,

- zákon č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov,
- zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 84/2014 Z. z.,
- základné medzinárodné dohovory týkajúce sa ochrany ľudských práv a základných slobôd.

Špecifické vedomosti

a) Základné

Zákony a nariadenia vlády

- zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 422/2009 Z. z., ktorým sa ustanovuje rozsah priamej vyučovacej činnosti a priamej výchovnej činnosti pedagogických zamestnancov v znení nariadenia vlády č. 433/2012 Z. z.,
- zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 630/2008 Z. z. ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

- zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

Vyhlášky

- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 291/2004 Z. z., ktorou sa určujú podrobnosti o spôsobe ustanovenia orgánov školskej samosprávy, o ich zložení, o ich organizačnom a finančnom zabezpečení v znení vyhlášky č. 230/2009 Z. z.,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 137/2005 Z. z. o školskej inšpekcii,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 9/2006 Z. z. o štruktúre a obsahu správ o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 305/2008 Z. z. o škole v prírode v znení vyhlášky č. 204/2015 Z. z.,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 306/2008 Z. z. o materskej škole v znení vyhlášky č. 308/2009 Z. z.,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 307/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách v znení neskorších predpisov,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení neskorších predpisov,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 321/2008 Z. z. o jazykovej škole,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách v znení vyhlášky č. 232/2016 Z. z.,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 323/2008 Z. z. o špeciálnych výchovných zariadeniach,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 324/2008 Z. z. o základnej umeleckej škole v znení vyhlášky č. 245/2011 Z. z.,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 325/2008 Z. z. o školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 326/2008 Z. z. o druhoch a náležitostiach vysvedčení a ostatných školských tlačív vrátane spôsobov ich evidencie a uloženia,
- vyhláška MŠ SR č. 231/2009 Z. z. o podrobnostiach o organizácii školského roka na základných školách, na stredných školách, na základných umeleckých školách, na praktických školách, na odborných učilištiach a na jazykových školách v znení vyhlášky č. 518/2010 Z. z.,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 236/2009 Z. z. o školskom internáte,

- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 306/2009 Z. z. o školskom klube detí, školskom stredisku záujmovej činnosti, centre voľného času, školskom hospodárstve a stredisku odbornej praxe,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 330/2009 Z. z. o zariadení školského stravovania,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 437/2009 Z. z. ktorou sa ustanovujú kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky pre jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v znení neskorších predpisov,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 445/2009 Z. z. o kontinuálnom vzdelávaní, kreditoch a atestáciách pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,
- vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 64/2015 Z. z. o sústave odborov vzdelávania a o vecnej pôsobnosti k odborom vzdelávania v znení vyhlášky č. 231/2016 Z. z.,
- vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 65/2015 Z. z. o stredných školách,

Vnútné rezortné predpisy (súvisiace smernice a metodické pokyny),

Štátne vzdelávacie programy.

b) Súvisiace

- vybrané časti občiansko-právnych zákonov (napr. zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov,
- zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Schopnosti

- praktické aplikačné úradné postupy,
- komunikácia s verejnosťou.

3.2.3. Mechanizmus vzdelávania

Mechanizmus vzdelávania zamestnancov školských úradov bude upravovať zákon č. 596/2003 Z. z. Do zákona č. 596/2003 Z. z. sa navrhuje doplniť ustanovenie o:

- osobitnom kvalifikačnom predpoklade,
- obsahu a rozsahu odbornej prípravy a
- postupe pri overovaní a osvedčovaní splňania osobitného kvalifikačného predpokladu.

3.2.4. Následné vzdelávanie

Medzi ďalšie formy vzdelávania sa navrhuje zaradiť následné vzdelávanie zamestnancov, ktorí získali osvedčenie o osobitnom kvalifikačnom predpoklade v súvislosti so zmenami legislatívy uvedenej v časti 3.2.2.

Navrhuje sa, aby následné vzdelávanie bolo poskytované v pravidelnom intervale (napr. po 5 rokoch) s cieľom potvrdiť/nepotvrdiť osvedčenie o osobitnom kvalifikačnom predpoklade.

3.3. Predpokladaná finančná náročnosť pri zabezpečení vzdelávania zamestnancov územnej samosprávy plniacich úlohy štátnej správy a preneseného výkonu štátnej správy

Návrh na vzdelávanie zamestnancov územnej samosprávy plniacich úlohy štátnej správy bude mať dopad na štátny rozpočet, nakoľko ministerstvo školstva bude zabezpečovať vzdelávanie zamestnancov školských úradov/SOÚ prostredníctvom svojej priamo riadenej organizácie.

Návrh bude mať dopad na štátny rozpočet, na rozpočtovú kapitolu ministerstva školstva, najmä v priebehu prvých dvoch rokov. V súvislosti so získaním osobitného kvalifikačného predpokladu sa predpokladá absolvovanie dvojročného vzdelávania 246 zamestnancov školských úradov/SOÚ. Pri predpokladaných nákladoch na jedného odborného zamestnanca školského úradu/SOÚ vo výške 1 000 € bude mať návrh dopad na rozpočet ministerstva školstva vo výške 246 000 € v roku 2018 a 246 000 € v roku 2019. Predpokladajú sa tieto náklady: cestovné náhrady zamestnancov školských úradov a lektorov (cestovné, ubytovanie a stravovanie), prenájom priestorov na vzdelávanie, náklady na lektorskú činnosť, kancelársky materiál a podobne.

Od roku 2020 sa predpokladá dopad na rozpočtovú kapitolu ministerstva školstva len vo výške 24 600 €, a to v súvislosti s následným vzdelávaním zamestnancov školských úradov/SOÚ.

3.4. Návrh opatrení

Pre zabezpečenie navrhnutých zmien je potrebné:

1. Pripraviť novelu zákona č. 596/2003 Z. z. z dôvodu zavedenia osobitného kvalifikačného predpokladu na odborného zamestnanca školského úradu/SOÚ a vykonávací predpis k zákonu.

Termín: 2018

Zodpovednosť: sekcia regionálneho školstva

2. V zákone č. 596/2003 Z. z. nastaviť kompetenciu pre ministerstvo školstva na poverenie vecne príslušnej priamo riadenej organizácie ministerstva školstva, ktorá zabezpečí vzdelávanie zamestnancov školských úradov/SOÚ spojené so získaním osobitného kvalifikačného predpokladu.

Termín: 2018

Zodpovednosť: sekcia regionálneho školstva

3. Zabezpečiť finančné prostriedky v súvislosti so vzdelávaním zamestnancov školských úradov/SOÚ v kapitole ministerstva školstva vo výške 246 000 € v roku 2018, 246 000 € v roku 2019 a od roku 2020 vo výške 246 000 € každoročne.

Termín: 2018

Zodpovednosť: sekcia regionálneho školstva v spolupráci s sekciami financovania a rozpočtu

4. Záver

Návrh nového systému odborného a metodického riadenia obcí a samosprávnych krajov v oblasti výkonu štátnej správy a preneseného výkonu štátnej správy v školstve má za cieľ zvýšiť kvalitu riadenia zamestnancov školských úradov/SOÚ, ktorí tieto činnosti zabezpečujú.

PRÍLOHA č. 1. Štatistické ukazovatele o školských úradoch

Tabuľka č. 1 Prehľad o počte žiakov a počte zamestnancov školských úradov obcí

Kraj	Počet zamestnancov k 1.1.2016	Počet žiakov 15.9.2015	Počet žiakov na 1 zamestnanca
Bratislavský	23	31 822	1 384
Trnavský	17	25 767	1 516
Trenčiansky	24	32 518	1 355
Nitriansky	27	37 297	1 381
Žilinský	34	49 296	1 450
Banskobystrický	24	32 748	1 365
Prešovský	41	65 563	1 599
Košický	36	58 846	1 635
Spolu:	226	333 857	1 477,24

Zdroj údajov: sekcia financovania a rozpočtu MŠVVaŠ SR

Tabuľka č. 2 Sumárny prehľad o počte žiakov, počte zamestnancov školských úradov obcí a finančnom zabezpečení činnosti školských úradov v roku 2016

Kraj	Počet zamestnancov k 1.1.2016	Počet žiakov 15.9.2015	Mzdy	Poistne	Mzdy + Poistne spolu	Na činnosť	Finančné prostriedky spolu
Bratislavský	23	31 822	221 214	77 314	298 528	15 911	314 439
Trnavský	17	25 767	163 506	57 145	220 651	12 884	233 535
Trenčiansky	24	32 518	230 832	80 676	311 508	16 259	327 767
Nitriansky	27	37 297	259 686	90 760	350 446	18 649	369 095
Žilinský	34	49 296	327 012	114 291	441 303	24 648	465 951
Banskobystrický	24	32 748	230 832	80 676	311 508	16 374	327 882
Prešovský	41	65 563	394 338	137 821	532 159	32 782	564 941
Košický	36	58 846	346 248	121 014	467 262	29 423	496 685
Spolu:	226	333 857	2 173 668	759 697	2 933 365	166 930	3 100 295

Zdroj údajov: sekcia financovania a rozpočtu MŠVVaŠ SR

Tabuľka č. 3 Prehľad o počte žiakov a počte zamestnancov, ktorí vykonávajú činnosti školských úradov v organizačnej štruktúre samosprávnych krajov

Kraj	Počet zamestnancov k 1.1.2016	Počet žiakov 15.9.2015	Počet žiakov na 1 zamestnanca
Bratislavský	2	18 143	9 072
Trnavský	2	17 225	8 613
Trenčiansky	2	18 649	9 325
Nitriansky	3	22 397	7 466
Žilinský	3	25 724	8 575
Banskobystrický	2	19 536	9 768
Prešovský	3	27 320	9 107
Košický	3	27 178	9 059
Spolu:	20	176 172	8 808,60

Zdroj údajov: sekcia financovania a rozpočtu MŠVVaŠ SR

Tabuľka č. 4 Sumárny prehľad o počte žiakov, počte zamestnancov, ktorí vykonávajú činnosti školských úradov v organizačnej štruktúre samosprávnych krajov a finančnom zabezpečení činnosti školských úradov v roku 2016

Kraj	Počet zamestnancov k 1.1.2016	Počet žiakov 15.9.2015	Mzdy	Poistne	Mzdy + Poistne spolu	Na činnosť	Finančné prostriedky spolu
Bratislavský	2	18 143	19 236	6 723	25 959	9 072	35 031
Trnavský	2	17 225	19 236	6 723	25 959	8 613	34 572
Trenčiansky	2	18 649	19 236	6 723	25 959	9 325	35 284
Nitriansky	3	22 397	28 854	10 084	38 938	11 199	50 137
Žilinský	3	25 724	28 854	10 084	38 938	12 862	51 800
Banskobystrický	2	19 536	19 236	6 723	25 959	9 768	35 727
Prešovský	3	27 320	28 854	10 084	38 938	13 660	52 598
Košický	3	27 178	28 854	10 084	38 938	13 589	52 527
Spolu:	20	176 172	192 360	67 228	259 588	88 088	347 676

Zdroj údajov: sekcia financovania a rozpočtu MŠVVaŠ SR

Tabuľka č. 5 Prehľad o počte žiakov a počte obcí, ktoré nie sú školským úradom a odborné činnosti pre ne zabezpečuje okresný úrad v sídle kraja – odbor školstva

KRAJ	Počet obcí, ktoré nie sú ŠÚ/SŠÚ odborné činnosti zabezpečuje OÚ v sídle kraja	Počet žiakov k 15.9.2015	Prepočítaný počet zamestnancov
Bratislavský	35	8 408	0,25
Nitriansky	79	10 295	0,20
Trnavský	100	14 481	0,20
Trenčiansky	48	7 526	0,25
Žilinský	26	4 593	0,50
Banskobystrický	111	14 945	0,55
Prešovský	47	6 415	0,25
Košický	40	5 964	0,30
SPOLU	486	72 627	2,50
Zdroj údajov: Okresné úrady v sídle kraja - odbory školstva			

Tabuľka č. 6 Prehľad o počte školských úradov zriadených obcou a počte zamestnancov v jednotlivých krajoch SR v roku 2012

Názov kraja	Počet ŠÚ zriadených obcou	Celkový počet zamestnancov	Počet žiakov v ZŠ
Bratislavský	14	21	29 197
Nitriansky	18	27	39 860
Trnavský	11	20	25 490
Trenčiansky	14	23	33 107
Žilinský	24	34	50 345
Banskobystrický	15	21	32 902
Prešovský	24	39	68 998
Košický	22	36	60 498
SPOLU	142	221	340 397

Zdroj údajov: Krajské školské úrady